

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY.

XVI. évfolyam.

1901. Junius.

6. szám.

és melléklete

A KERTÉSZ-GAZDA

I. évfolyam. — 2. szám.

Legolcsóbb hirdetés!

a „MÉHÉSZETI KÖZLÖNY“-ben.

Garmond soronként 16 fillér.

Egy egész oldal (187 □ cm)

egyszeri hirdetése . 6 kor. — fill.

Egy féloldal » » . 3 kor. 20 fill.

Egy negyed oldal » » . 1 kor. 60 fill.

Egyleti tagoknak és féléves hirdetőknél 20%-al,
egész éves hirdetőknél 25%-al olcsóbb.

kis hirdetés félhasábos soronként 16 fillér. Egyleti tagoknak 2 sorig nyen

Hirdetés díjak előre küldendőek be.

Hirdetéseket elvállal:

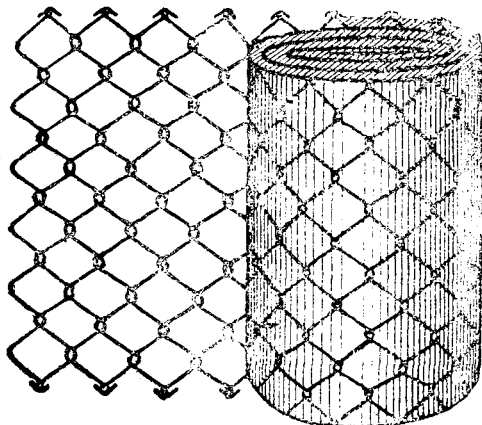
a „MÉHÉSZETI KÖZLÖNY“ kiadóhivata
Kolozsvárt, VI. ker. Fő-utca 29.

Megrendeléseknél kérjük a Méhészeti Közlönyre hivatkozni.

LÉBER GYULA

első erdélyi sodrony szövet-fonal és szitaáru gyára KOLOZSVÁRT,
Kül-Torda-utca 9. szám.

Ajánlja minden e szakba vágó munkáit, egymint: kertek, sirhelyek stb. bekerítéshez való **gépfonatait**; majorsági udvarok **fonattal való bevonását**; pincze, padlás, felső világossági, magtár és éléskamara ablakok **rostélyzatát**; **áthányó rosták** szén, koks, kavics válogatásához; **szikra fogók** gépekhez. Zöldre festett **légy-szövet**, **szelelő** és **lóher-rosták**, **Backer-féle rosták** és egyébféle használatra **vas-, réz- és czinszövetek**, **Kruppa-sodrony szegélyzetek** különféle mintákban, fakeretbe

foglalt **rosták** és **szíták**, ruganyos **ágybetétek** (matrác) **sodronylábtörők**.
☛ **Acél tüskés sodrony kertek, delelők sat. bevonásához.** ☛
Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálók.

Eladó bánati méhrajok.

600 családból álló méhészetemből származó összes rajokat a következő feltételek mellett adom el: Május hóban darabonként 9 kor. 60 fill., június hóban 8 kor. 40 fill. postai utánvét, vagy az összeg előleges beküldése mellett. A postaköltséget én fizetem s a csomagolásért mit sem számítok. Kezeskedem, hogy minden raj 1 kg.-nál súlyosabb s egy éves termékeny anyával bír. A jó karban való megérkezésért szintén kezeskedem.

Évek óta csakis a jeles tulajdonságokkal bíró családokat szaporítottam, tehát rajaim ugy keresztezésre, valamint vérfelfrissítésre igen alkalmasok.

Jakabházy Béla

gazd. e. titkár Nagy-Becskereken (megyeház.)

☛ Kaltenegger Leonidás: »*A méz Apologiája*«, fordította: *Prónay Albert*; ára 1 kor. és 10 fillér, kapható a *Méhészeti Közlöny* szerkesztőségénél.

Tűzmentes pénzszekrények.

REMÉNYIK VICTOR

VASKERESKEDÉSE

KOLOZSVÁRT, FÖTÉR.

Ajánlom jól berendezett raktáramat minden-
nemű **méhészeti cikkekben**; u. m. országos méretű
Bodor-féle kaptárak, legjobb minőségű **műlép**, **javi-**
tott mézpergetők, **Hannemann-féle rács**, herefogók,
keretfogók, méhész-pipa, dohányzó- és nem do-
hányzóknak, méhész-sipkák, kaucsuk-keztyük és
mindennemű lép- és sejt-kések nagy választékban.

Mezőgazdasági és kertészeti cikkekből kü-
lönösen ajánlok a legjobb minőségű **vasekéket**,
kézi kukorica-morzsolót, amerikai aczél villák,
kaszák, sárlók, gereblyék, amerikai széna fűrésze-
ket. Továbbá kerti fűrészek, kerti ollók és szemző
kések.

Végül felhívom b. figyelmét **konyhaberende-**
zési és háztartási cikkeimre, melyek közül aján-
lok különféle vajverő-gépeket, amerikai fagylalt-
gépek. Ruha mangorló és facsaró gépeket. Kitűnően
zománczolt lemez- és öntött edényeket. Raktárt
tartok még valódi Berndorfi alpacca és alpacca-
ezüst evőszerekből és Nickel edényekből.

Vidéki megrendelések azonnal és pontosan
eszközöltetnek.

5—12

Kiváló tisztelettel

Reményik Victor.

Ló- és marhanyíró-ollók.

Megrendeléseknél kérjük a Méhészeti Közlönyre hivatkozni.

Legjobb fajta vihar- és istállólámpák.

Vasbutorok nagy választékban.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Méhészeti Közlöny

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET SZAKKÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN.

Az erdélyrészi méhész egyesület tagjai tagsági díjuk fejében kapják. Tagsági díj: kőri tagsági díj egy évre 2 k.; rendes tagsági díj egy évre 4 k. Mindennemű pénz küldemény Biró Gyula tanár egyl. pénztáros úrnak küldendő: Kolozsvár, Pusztá-utca 4. sz.

A lap szellemi részét érdeklő közlemények és reclamatiók a „Méhészeti Közlöny” szerkesztőségéhez czimzendők: **Kolozsvár, VI. ker. Fő-utca 29. sz.**

Közleményeink utánnyomása a forrás teljes és pontos megnevezése nélkül tilos.

A kéziratokat nem adjuk vissza.

Felelős szerkesztő: **Dr. Bálint Sándor.** Főmunkatárs: **Nagy János.**

A kezdő méhész teendői juniusban.

A mult hónap időjárása megrendelésre sem lehetett volna kedvezőbb. A virágok ezerféleségének rengetegétől, csillogó szinpompájának ékességétől duzzadt a természet. A valósággal buja méhlegelők oly pazarul ömlesztik a virágport és édességet, mint ritka tavaszon; e kincseket gyűjtő kedvenceink megkapó ügyességgel sűrögnek forognak, a menőkén alig fér be, szinte egymásra vár a drága teherrel rogyásig megrakodva hazatérők serege szapora, sűrű fordulataikkal bámulatos gyorsaságban gyarapodnak, vagyonosodnak. Repczetermelő helyeken oly gyors menctű a gyűjtés, hogy a ki márczius-áprilisban helyes gondozással népešökké növelte méhtörzseit, a repcze virágzása alatt májusban háromszor is pörgethetett.

A mi hegyvidékünkön ritka helyen természetnek repczét, annak a gazdag mézelésétől elesünk tehát. Egyéb tavaszi méhlegelőink azonban jól beváltak az idén. Különösen jól fizet a vadgesztenye, az idén szokatlanul korán fölpattant akáczirág szintén bő hordást ígér. A jól kezelt méhcsaládok az erdélyrészi hegyvidékeken is már május első felében rajoztak; a ki pedig nem szaporító, hanem mézeltető irányt követ, a májusi pörgetéssel bőven megelégedhet.

A rajzás főideje nálunk június. Minél korábban jelentkeznek, annál biztosabban meggyarapodhatnak, s tehát a jövő tenyésztésre alkalmasabbakká fejlődhetnek, sőt kedvező időjárás esetén mézfölösleget is adhatnak a rajok. A hónap végén vagy azon túl ne tűrjük a rajzást. A késői raj nagyon meggyöngíti az anyatörzset, téli szükségletét alig gyűjtheti be, tehát csak kárára, gyötrelmére lehet a méhésznek. A tenyésztés sikerének alapja: a családok erősek, népesek legyenek. Ebből kiindulólág bőven elég, ha a rajzást úgy irányítjuk, hogy a szaporodás 50, legfőlebb 100%-os legyen, vagyis *csupán* a legerősebb törzsektől engedünk 1—1 rajt.

A már rajzott törzsekből — a további rajzás meggátlandó — az anyabölcsőket 1—2 kivételével kimetszvéen, a mikor a rajzással erősen megfogyott gyűjtő munkások 5—6 nap alatt ismét föl szaporodtak, tehát a törzs népe újból sűrűn jár, a délelőtti órákban, mikor legerősebben hord, állítsuk a törzset a raj helyére és viszont. Óvatos, ügyes eljárással sikerül a cél. Az anyatörzs erős marad, a raj is népesebb, a családok mézélése, gyarapodása is biztosabb lesz. A rajzott kas lépeit — ha kellőleg nem földné a nép — kissé messzük vissza, különben viaszmoly fészkelődnek beléjük. A rajzásra készülődéssel bomló népeket — ha rajozni egyáltalán nem akarjuk engedni — az anyabölcsők kimetszése mellett kevesebb népességű család helyére állítjuk és viszont. Így egyenlően népesek s a mézélése erősek maradnak a családok. Ismétlem: a helycsere csak olyankor sikerül, a mikor a méhek *legjobban gyűjtenek*, tehát szép, csöndes időben d. e. 8—10 óra tájon.

A rajzás ilyen meggátlása *csak kasokkal* történik. A kap-tárban levő család lépeiről könnyen leszedhetünk minden anyaházat, vagy elvehetünk tőle 1—2 fiasításos lépet a gyöngébb családok számára s azok helyébe üres lépeket adunk; ha pedig még ez sem használna, mézét elszedjük, s bezzeg lelohad a rajzási szándék. Üres lépek beadásával dolgot adunk a törzsnek, lakását bővítjük és nem rajzik.

Némelyek a raj anyját kifogva, a nép visszaverésével gátolják meg a túlságos rajzást. Ez is helyes mód, de részben eső után köpönyeg, mert a rajzásra készülődéssel a jó hordás alkalmát az ilyen törzs már elmulasztotta.

Az anyatörzstől elszakadó raj a legtöbbször valamely fán ül meg, de nem azért, hogy ott alapítson magának új otthonot, hanem azért, hogy a hozzátartozókat egybegyűjtve, s a megválás izgalmát mintegy átpihenje, azután fölkerekedik, hogy állandó lakást keressen magának. Ezt tudva és azt is figyelembe véve, hogy az a szegény kivert raj — otthagya a jólétet, vagyont, biztonságot — csaknem kétségbeesett, vajjon hol és hogyan kezd új háztartást: hogyan érezze magát, ha még zajjal, lármával, a fa ágának a rázásával, egész lúdszárnyal való erőszakoskodással, mindeféle izgatással, boszantással akarják befogni? Különösen a kezdő méhés — már a raj megjelenésén való örömeinek izgatottságából is — sietve fogná be a rajt, állandó helyére is viszi s pár nap múlva nagy óvatossággal, gyöngéden nyúl a kashoz, hogy láthassa, vajjon mit csinál az ő kedves új népe, s szinte reszket az örömtől és — a rajnak hűlt helye. Megszökött, talán visszament az anyatörzsre. És miért? Mert a befogással annyira kinozta, gyötörte azt a szegény rajt, hogy az új lakástól megriadt, vagy mert a helytelen befogás alkalmával a kas mellé, a földre hullott az anya, avagy mert talán a kas nem volt tiszta.

A raj várható kivonulásának jele, hogy a törzs népe nem dolgozik, a lakáson, vagy méhesen és környékén sűrög forog, izgalmas viselkedésű, néhány méh a fák ágai közt kutat, keresgél, fürkészk, hol lenne legjobb a rajnak megvonulnia; a törzs menőkéjén csomóban tétlenkedik a nép, míg a más családok munkásal fáradsznak, dolgoznak; az anyabölcsők érettek, sőt az anyai vadék mozgolódása is észrevehető bennük, itt-ott a födelet át- vagyis körülrágni kezdik. Mindezt látva, a raj befogására használandó kis könnyű kast tisztítsuk ki jól (pár nappal előbb már kénfüstre vagy szalmalánggra tartottuk) és belül dörzsöljük meg jól, egészen zöldre, rajfűvel, azután pörmetezzük meg belül langyos hig mézzel s ha a kóválygó raj közé póznán fölnyujtjuk, belevonúl a raj; sőt ha a méhes körül a méhek útjába eső valamely fa ágai közé letetjük az így elkészített kast, a raj akkor is behúzódik. Ha talán valahol már megült volna a raj, helyezzük oda a kast úgy, hogy nyílása a rajcsomó felé jusson, bizonyára szivesebben megy abba a rajfű és langyos hig méz kellemes illatával hívogató, kinálkozó kasba a raj, semhogy fölkerekedjék és a bizonytalanba induljon.

Ha még ebben a módban sem bizik a kezdő méhés, akkor pörmetezze meg langyos hig mézzel a megült rajt, s a jelzett módon elkészített kast alátartva, a fa ágának lehetőleg egy megrántásával zökkentse be, vagy ha ez nem lehet, vízbe mártott egy szál tollal (de ne egész tollsöprővel) terelje be gyöngéden a rajt.

Befogás után a fa alá, árényékos helyre állítjuk a kast, szélét kissé fölpöccköljük, hogy a rajhoz tartozók odataláljanak és estefeléig ott hagyjuk. A ki kasban akarja hagyni a rajt, este állandó helyére viszi, a ki pedig kaptárban szándékozik tenyészteni, a következőleg járjon el:

Estefelé kitakarítja a kaptárt, állandó helyére teszi, a földöszkácskákat fölrajka, a kaptárt belül rajfüvel megdörzsöli s a raj nagyságához képest 3—3, vagy 4—4 keretet illeszt az alsó és középső eresztékbe. A raj szép, s legtöbbször kizárólag dolgozós lépet épít, miértis a keretekbe a felső lécz szélességének közepére *egészen végig* (különben ferde lesz az építmény) 1—2 újjnyi lépszeletet, sőt még ennél is keskenyebb lépkezdést, vagy 1 cm.-nyi széles lépnyomot, iránylépet ragasztunk. De ha azt akarjuk, hogy a raj gyorsabban és biztosabban gyarapodjék, ragasszunk inkább egész lépközfalakat (múlép) a keretekbe, a múlép ára a raj szebb fejlődésével sokszorosan visszatérül. A keretek berakása előtt a kaptárt belül és a keretekbe ragasztott mülépeket, lépkezdéseket mindkét oldalon pörmetezzük meg langyos hig mézzel. Ha még egy más családtól vett és részben mézzel, részben fiasítással telt keretet is teszünk a raj számára elkészített kaptárba, annál otthoniasabban érzi magát a raj. Most föltesszük a söprőgaratot, a rajt a kaptárhoz hozzuk, langyos hig mézzel megpörmetezzük, a kast csúcsára a földhöz zökkentjük, hogy a méhek egy gomolyba hulljanak és a garatba öntjük. A kinek garata nincs kéregpapirost (pappendekkel) fektet a kaptár ajtaja elé úgy, hogy a papiros széle egyfelől a kaptár fenékdeshkáján benyúljék, a künn maradó rész pedig a kasnál nagyobb kerekű és szélein két újjnyira fölpördült legyen. A kasból erre önti a rajt, ügyelve, hogy méh, különösen az anya ne jusson a papiros peremén kívül. A méhek szépen bevonulnak a kaptárba, mire az ablakot, ajtót föltesszük. Reggel az ablak küszöbdeszkája alatt a kaparóval óvatosan a keretek alá nyúlunk, a netán oda jutott szemetet kikotor-

juk s mivel a raj már szépen elhelyezkedett, az ablakokat *a keretekig toljuk*, az ablak körül *minden nyílást gondosan elzárunk* és az ajtót föltesszük.

1—2 hétig ne háborgassuk a rajt. Ekkor a népesség arányához képest 2—4 üres lépet adunk be neki, még pedig mindig két telt közé helyezve egy üreset és se egymás fölé, sem egymás mellé két üres lép ne jusson, hanem váltogatva. Hogy miért: a múlt hónapban kifejtettem. Egyszerre csak annyi kerete legyen a családnak, a mennyit népével elföd.

Ha a rajnak már a belakoláskor egész mülépeket adtunk, ezt követőleg jó időben már néhány nap mulva ismét függesztünk be neki új lépeket. A szükséghez képest később újból bővitjük (keretek beadásával — mindenkor telt lépek közé, szórványosan behelyezve) a raj költőterét, miglen egészen megtöltötte azt. A mézürt csak akkor nyitjuk meg oly módon, miként a múlt hónapban közöltük. A mézür bővítéséről, lépkezdéseknek és herelépeknek ott való alkalmazásáról szintén megemlékeztünk a múlt hónapban.

A pörgetéshez csak akkor kezdünk, a mikor a mézürt is egészen megtöltötték a méhek.

Kedvezőtlen időben nem gyűjthetvén a méhek, a rajokat hig mézzel kell koronként etetni.

Rajzás idején a fölösleges anyákkal és anyabölcsők fölhasználásával apró, 2—3 keretes anyanevelő családcskákat csinálunk, hogy szükség esetén (öreg anyák kicserélése, elárvult népek meganyásítása) tartalékanyák legyenek.

Némelyek inkább kedvelik a műrajt, mint a természetes rajzást; pedig a természet munkájának tökéletességét emberi kéz soha el nem érheti.

Műrajkészítésre a legerősebb törzset választjuk ki, mely lakását már egészen megtöltötte, s a következő módon osszuk ketté:

Kereteit — a két legbelső kivételével — szedjük ki mind és rakjuk a bakra. E közben az anyát kikeressük, félretesszük s mikor minden keret künn van, az anyás keretet visszaadjuk a törzsnek és ajtaját beteszszük. A kiszedett keretek közül a legszebb méhkenyeres lépet befüggesztjük a műraj számára elkészített, jól kitisztított kaptárba, a menőkéhez. Föléje egy szép mézes lépet teszünk, azután az anyatörzs összes befödött fiasításos keretét rak-

juk be az új családnak, majd egy friss fiasításos, lehetőleg petés lépet teszünk oda, melynek alsó széléből egy újjnyi szeletet levágunk, hogy az építendő anyaházak megnyujtására hely legyen; végül még egy szép méhkenyeres és 1—2 mézes lépet adunk a múrajnak s kaptárát az ablakkal, ajtóval gondosan elzárjuk. Ezzel a múraj kész. Most a megfosztott anyacsaládnak visszarakjuk a többi keretet, melyekben nyílt fiasítás, méz, stb. van s hogy veszteségét minél előbb pótolhassa, a telt keretek közé szórványosan 2, esetleg 3—4 üres lépet helyezünk, miket az anya csakhamar bepetéz.

A múrajnak azért adunk csupa érett fiasításos lépet, mert egyrészt a kijáró méhek régi lakásukba térnek vissza s a néptelenné váló múraj alig lenne képes a még földetlen fiasítást fölnevelni; másrészt a földött fiasításos lépeken — kivált ha d. e. 11 óra tájban csináljuk a múrajt — többnyire fiatal, még ki nem járó nép ül, mely ott is marad a múrajjal; végre — és főleg — mert az érett fiasítás rövid időn kikel s a múraj hamarabb népesedik. 1—2 méhkenyeres, 2—3 mézes lépet föltétlenül adjunk a múrajnak, mert a velement gyűjtőméhek kiröpülvén, a mezőről hazaérkezve, terhükkel régi lakásukba térnek s a csupa fiatal méhre fogyó múraj szükségét szenvedne. Sokan — éppen ezért és nagyon helyesen — egy lépben vizet is adnak a múrajnak.

A friss fiasításból (petéből) a múraj csakhamar több anyaházat készít, melyeket 8—10 nap múlva — 2 legszebbnek kivételével — el kell távolítani. Ha kész anyaházzal, vagy éppen tartalékos termékenyült fiatal anyával (ez esetben 24 óráig éreztetni kell a múrajjal az árvaságot és akkor is mézbe mártva, vagy szoktatóban adjuk neki az anyát) készítjük a múrajt — nagyon természetesen — jóval hamarabb gyarapszik.

Az anyát azért hagyjuk az öreg törzsnél, mert ha árván hagynók (és tehát a múrajnak jutna az anya), 14—15 napra esetleg természetes rajt adna s nagyon meggyöngölné.

A múrajt a várható főhordás előtt mintegy 2 héttel készítjük, hogy a bekövetkező jó mézelés idején az új család telelőre képessé fejlődhessék.

Mikor már valamennyi fiatal anya megfelelően petézik, a herékre többé nincs szükség; miértis délben, mikor minden here

künn röpköd, a tolóka helyes alkalmazásával zárjuk ki a mézpusztító ingyenélőket.

Aki méhcsaládait a kívánt számra szaporította, semmi esetre sem engedi, hogy éppen a legjobb mézelési időre eső rajzással a vagyonosodás kedvező alkalmá elillanjon, hanem gyűjtésre serkenti családait, dolgot ad nekik, a mézűrt megnyitja, a mézeslépeket elszedi, az anyát szűkebb helyre szorítja, hogy mindezzel elvegye a törzsek rajzási kedvét.

A pörgetésről a múlt havi emlékeztetőben volt szó. Még csak annyit ahhoz, hogy a kipörgetett lépeket — mielőtt a méheknek visszaadnók — eső-, vagy patakvízzel hintsük meg; ezzel annál nagyobb tevékenységre serkennek a méhek.

A viaszolytól — kivált esős időben — óvjuk meg a családokat az aljdeszkáknak gyakori tisztogatásával, az üres lépeket pedig (száraz, szellős helyen, egymástól 3–4 cm.-nyi távolságra csüngjenek) koronként tartjuk kénfüstre.

A méhek vályujából ne hiányozzék a víz!

Teleki.

Az üvegharangok kiépítettése.

A körlép szerintem csak akkor szükséges, ha betüket, jelmondatot, vagy címzést szándékozunk alkalmazni. A csillagalakra berendezett lépeket oly erősen megkötik — a hengerléppel (csölép) is összekötve — hogy a leszakadás ki van zárva. Megjegyzem még, hogy a 3. ábra szerint, vagy egyenes állapotban is lehet a lépeket körlép nélkül is behelyezni; de akkor az egyes részeknek, esetleg az egésznek a leszakadása ellen csak úgy leszünk biztosítva, ha a berakott lépek közepe tájára minden lép közé 3 □ cm. olyan lépdarabot helyezünk, mely múltépre lett építve. Ekkor nem-hogy az egész, de még a veselép sem szakad le.

Az üvegharangok kiépítését — a helyi viszonyokra való tekintettel — mindenesetre a legjobb mézelő időben kell intézni; akkor is kizárólag dolgozós és egész lépekkel rendezzük be bármely ábra szerint a harangot, mert csak úgy érhetünk biztosan és gyorsan célra. Minden gyakorlott méhésztárs jól tudja, hogy a lépkezdésre is építenek a méhek, de kedvező időjárásakor here-sejtek; annál inkább teszik ezt, amikor még bőven is etetjük

őket, rajzási hajlamukat fokozván azzal. Ez esetben hiába lessük, várjuk, mézet nem raknak a heresejtekbe, hanem az anyát várják oda, hogy hereperéket rakjon azokba, sőt ki is rajzanak, a nélkül, hogy a harangot mézzel töltötték volna meg. Fáradozásunk tehát kárba veszett, mert az üvegharangot akkor már elköltöztethetjük, s hiába tesszük akárhova: czélt nem érünk.

Az üvegharang kiépíttetésére a legerősebb családot ajánlom kijelölni. Ebből az anyával múrajt készítünk, még pedig helycserével, oly módon, hogy az anya a kijáró méhekkel a helyén marad, a meganyátlanított tenyészcsaládot pedig más helyre állítjuk, mert csak a kijáró dolgozóméhekre van szükségünk. Az így készített anyás múrajnak a kaptárát a következő módon rendezem be:

Kikeresek 3 olyan keretet, melyekben méz és fiasítás van; ezeket a költéstér alsó eresztékébe, a menőkéhez, egymásután berakom és mézzel egészen telt 4 keretet teszek be utánuk. Az alsó eresztékben így 7 keret lesz. A még fönmaradt hely az etetővályuknak kell. De mivel a sok kijáró méh, melyekhez még a meganyátlanított népnél maradtak is régi, megszokott helyükre visszajönnek, 7 kereten el nem fér, a költéstér felső eresztékébe még 4 egészen mézzel telt keretet teszek, különben éjjel is kívül, a kaptár elején tartózkodnának a méhek. A felső eresztékbe tett 4 keretet fődödeszkácskával leboritom és a kisebb ablak föltevésével — a keretekig tolva azt — elzárom. Az ablak helyett e czélra készített vékony deszka is alkalmas. Az alsó sorba, a 7-ik keret után, horganyozott pléhből készült 3 etetővályú férne be, de mivel 3 kgr. méz 2 vályúban is beadható egyszerre, a harmadik vályú helyét a vályú külvilágának pontosan megfelelő fenyőfadarabbal foglalom el. Ez a fatönk alúl jön, arra az egyik, majd e fölé a másik etetővályú. A vályúk hossza a keretek külső szélességének megfelelően 24 cm., mélységük 60 mm, szélességük pontosan akkora, mint 2 keret a távolsági szögekkel együtt, vagyis 7 cm. Az egymás fölé tett vályúk és a tönk között jobbról, balról, alúl és fölül a méhek átjárására szükséges közlekedési résről aként gondoskodom, hogy: a térfoglaló tönk két végére, az alsó lapjára 15 □ mm-es zsámolyocskát szögezek, ezen nyugszik a tönköcske, melynek felső lapjára, mindkét végén 6—6 mm. vastagságú léczecskét erősítek és az egyik vályút erre teszem; a

vályú két végére pedig fenyőfából faragott 10 mm. széles párkányt illeszték, melyeknek végeit azonban előbb berovom, hogy 4 mm. mélyen a vályúba érjenek, azt érvén el ezzel, hogy mikor rajtuk a felső vályút becsúsztatom, vagy kiúhdom, helyükből nem mozdúlnak el. A vályúkba a méz fölé 2 mm. vékony és a lehető legsűrűbben átlukgatott úszódeszkácskát fektetek, nehogy a mézbe fulladjanak a méhek. E vékony deszkácskákat úgy készítem, hogy előbb körforgó fúróval sűrűn átlukgatom, majd legyalúom és csak ezután fűrészlem szét a fát 2—2 mm. vékonyságukra.

Az alsó keretsorra — a kaptár oldalfalától 2 cm. távolságban — jobb és bal felől, 1—1 (fenyőfából hasított 5—6 mm. vastagságú) léczet fektetek, benyujtva az alsó és felső keretsor közé. E léczcskék végei a vályúk fölött kívül is kiérhetnek, a később fölteendő ablakot is érinthetik. A léczekre 4 cm. széles födődeszkát fektetek és a felső keretsort elzáró kis ablakig, vagy deszkáig tolom; mellé pedig olyan széles deszkát helyezek, mely az üvegharang aljának megfelelően köralakban ki van vágva, de — hogy a méhek közlekedése akadályozva ne legyen — a kör átmérője 2—3 mm.-rel több is lehet, mint az üvegharang alsó karimájának a belvilága. A környílásra Hannemann-féle anyarekesztő rácsot illeszték és hogy el ne mozdúljon, apró szögekkel meg is erősítem. Erre borítom az üvegharangot, mely a kivevéskor és visszahelyezés alkalmával elcsúszhatván a helyéről, hogy ez ne történhessék, belül, s jobb és bal felől pontosan az üvegharang mellé 1—1 — 5 mm. vastagságú — léczcskét szögezek a födődeszkára. Ha később ki akarom venni a harangot (mert talán valamit igazítani kell a lépeken), vékony pengéjű késsel alányúlók és felszabadítom a rácshoz épített lépeket. Kivevés alkalmával a harang helyét egy odaillő deszkával azonnal el kell takarni, hogy a méhek ki ne tóduljanak. Az üvegharangot a kaptárban arra a célra fektete cukorpapirosból készült süveggel (a papiros fekete oldalát belül fordítva) le szoktam takarni, hogy betekintés alkalmával ne zavarjam a méheket. Természetes, hogy az üvegharang alapdeszkájának az etető készüléket is fődnie kell; ha mégsem takarná egészen, akkor kívánt szélességű födődeszkácskával pótoljuk a hiányt, az üvegajtóig kinyúló két kis lécz megtartja a deszkácskát. Ekkor fölteszük az ablakot, melynek az etető vályúktól 1 cm.-nyi

távolságra kell lennie, hogy a méhek közlekedhessenek. A míg ezt végezzük, a meganyátlanított törzstől az üvegharang kiépítésére berendezett kaptárba, tehát a mûrajhoz adott anya népe, a kijáró dolgozók száma mindegyre több-több lett, mert a mûrajt, tehát az üvegharanggal fölszerelt kaptárt, melyben a törzstől elvett anya is van, az öreg család helyére állítottuk, miértis [a kijáró méhek tömege oda (régii lakásának a helyére) jön. Az árván maradt törzset pedig elemeljük, vagyis más helyre állítjuk; majd meganyásodik, hiszen módjában van új anyákat nevelni. Megjegyzendő, hogy a mûrajkészítést d. e. 8—9 óra közt tartom legajánlatosabbnak, hogy estig a kijáró méhek a mûrajhoz vonúlhassanak.

Szükségesnek vélem még a következőket közölni:

• Hogy a méhek a közbeépítgetéssel ne vesztegessék az időt, az üvegharang kiépítésére szolgáló kaptár fölszerelésével látszólag arról is gondoskodtam. »Látszólag« — mondom — mert az üres tért elfoglalni törekedtem ugyan, de az etetővályúk közé, a mint a méz fogy, lefelé apad, mégis építenek a méhek. De ennek is bevágtam az útját. Az etetőben levő mozgatható deszkácskát kiviszem, a lépkezdéseket róla letisztítom és tiszta faolajjal megkenem; a felső vályú fölött levő födődeszkácskát és a vályúk fenekét kívül szintén megkenem és ez elég. A mézzel megtöltött két vályút az úszódeszkácskákkal leboritom, helyre teszem és a kaptárt ismét becsukom. Egyszerre 3 kgr. mézet töltök a két etetőbe és ha kifogyott a méz, újra megtöltöm, a szükséghez képest négyszer is. 12 kgr mézbe kerül tehát az üvegharangnak csak a megtöltése, pedig alig 5 kgr. méz megy bele; a többit építkezésre, táplálkozásra fogyasztották el a méhek. Hátha nem láttam volna el a családot mézzel telt 11 kerettel, melyek közt csak 3-ban volt részben fiasítás! Ha üres lépeket adtam volna be, mindaddig, míg azokat mézzel meg nem töltik, egy dekát sem raktak volna az üvegharangba. És minél tovább tart a munka, annál kétesebb a siker, mert elgyöngül, vagy éppen kirajzik a család, a nélkül, hogy megtöltené a harangot. A jelzett módon pedig a harang minden lépének legkésőbb 13 nap alatt megtöltve és befödendezve kell lennie. Minél gyorsabban véget ér a munka, annál szebb és minden oda nem tartozó szennytől, propolisztól mentes lesz az építmény. Az összeszorított és a külső munkától elvont méhcsalád is hamarabb felszabadítható, mielőtt pusztulásnak indúlt volna.

A méheknek a készen kiépített üvegharangból való eltávolítása szintén fontos dolog. Tudni kell, hogy a harangot — legalábbig míg a méz ki nem hűlt benne — fölfordítani éppenséggel nem szabad; mert a fölfordítással az egyes sejtekben megindul a méz, s mikor a harangot visszafordítjuk, nemcsak hólyagok képződnek, hanem a kiömlött méz a lépek és az üveg közt levő ragasztékokat föloldja, s az egész építmény — sulya is huzza — jeroskadhat. A méhek pedig nem egyhamar távoznak a harangból. Kitakarodásuk végett a harangot deszkára erősített 9—10 mm. vastag két kis léczre állítom és a kaptárban is rajta volt fekete papírsüveggel leboritom, s a kert félre eső árnyékos helyére viszem. A harangot időnként föl-fölemelem, a lépek alján a deszkára gyűlt méheket tollal, fűvással, ahogyan lehet, elhajtom. Emelés nélkül is sokat ki lehet alóla fűjni. Ilyenkor mindig más-más helyre viszem a harangot, hogy egyes méhek vissza ne jöjjenek, mások rá ne találjanak. Napáldozat után pedig beárnyékolok két ablak közé teszem, mire másnap reggel mégis kijönnek belőle a méhek; ezeket ki-kieregetjük, míg végre egészen kifogynak a harangból.

Nagy-Enyed.

Abend András.

A mi dolgaink.

Ohajtjuk értesíteni mt. ügyfeleinket s mindenek előtt, helytt Kolozsvárt lakó társainkat, hogy gyakorlati méhészkedésünk, házsongárdi mintatelepünkön kiváló látogatottságnak örvend.

A mint ezt — május 12-én megkezdtük s azóta minden kitűzött napon pontosan csináltuk is — csak úgy nőtt örömünk a tömeges megjelenők szemlélése közben s ismét-megismét cszünkbe jutott, hogy bizony lehet érdeklődést kelteni s a dolgokat valóban megkedveltetni, ha van bennünk arravalóság s egyszersmind bizonyos foku ügyszeretettel társult buzgalom.

Első sorban tehát helytt lakó ügytársainkat figyelmeztetjük szeretettel, hogy ne feledjék a csütörtök és vasárnap délutáni 3—5 óra közti *légyottokat* s hogy magokkal hozzanak minden olyan teremtetést, a ki szereti a mézet, tiszteli a méhet és becsüli ezt az intézményt, a mely annyi gyönyörűséget s egyszersmind oly számottevő hasznot biztosít szerény méhésztársadalmunk munkásai

részére. De kérve kérjük távolban élő ügypársainkat is, hogyha jó sorsuk városunkba vezérli, ne sajnáljanak egy pár órát ez otthonunk meglátogatásától s illetve a velünk történő érintkezéstől. Igérjük, hogy szives készséggel fogunk rendelkezésükre állani.

Tehát e hó — június — 2-ától kezdve ismét felfogjuk a pünkösöd előtt letett fonalat s mutatjuk és mondjuk, szives készséggel, a mit tudunk e tekintetben is, szeretett látogatóink okulásaira, gyönyörűségére.

Kiváló örömünkre szolgál, hogy az az unitárius és református, theologus, képezdész és gazd. intézeti derék fiatalság, a mely a febr. 23., márcz. 9. és márcz. 23-án tartott estélyeinket oly imponzans módon látogatta, — a pünkösöd előtti gyakorlati délutánjainkon is oly tántorítlanul igyekezett bebizonyítani, hogy „*minden kis csöppje drága gyöngyöt ér.*“

Ugy rendeztük be előadói s illetve útmutatói dolgunkat, hogy tanács és felvilágosítás nélkül senki se hagyja el ismét szépen rendbeszedett méhésztelepünket. Az első sorban minden alkalommal helyén álló Szentgyörgyi főtitkáron kívül oly erős és gyakorlott mt. fálánkusa áll vezetőségünknek az odaseregülő társaink szives szolgálatára, a mely nem hagy kérdést megfejtetlen, vékaalá rejtetten. Célja lévén az, hogy a méhészet a kunyhótól a palotáig, minden körben felkaroltassék, szeretett és becsült közzgazdasági ággá fejlesztessék.

Május. 11-én tartott ig. választmányi ülésünk, a melyet igen szép számu társaink jelenlétében Voith Gergely szamosujvári viruló méh. körünk igazgató-alelnöke vezetett, 21 számból álló tárgysorozatában sok életre való intézkedést határozott el.

Egyebek közt az erdélyrészi kertészeti egylettel kapcsolatos méhészeti helyi kiállítást szeptember közepe táján, a melyre már most fölhívjuk méhész- és kertészkedő társaink szives figyelmét s igen kérjük, hogy készülődjenek el, abban minél számosabban vegyenek részt szebbnél szebb terményeikkel és személyesen is.

E dolgunk sikerültét azonban legelső sorban Abend András és Nagy János méh. vándor szaktanáraink lelkesítő közbenjárásától teszszük függővé s őszinte szeretettel kérjük e helyen is, hogy kövessenek el minden lehető e törekvésünk teljesülhetéséhez.

Egy kissé elcsendesedtünk vala, szükséges; hogy megmoz-

duljunk s megmutassuk tettel is, hogy az erdélyi részekben minden istenadta alkalommal tud mutatkozni az őserő és szentakarát.

Munkára föl!

A pünkösöd utáni időszak előadásokat, gyakorlati utmutatókat vasárnap, jun. 2-án nyitottuk meg egyleti minta-méhesünkben. Valóban ügyes dolgot gondoltunk, a mikor ténykedésünk ez irányára fordítottuk figyelmünket. Igaz, hogy helyi Lapjainkban is fölhivtuk a közönség figyelmét, de meg is látszott az érdeklődés, csaknem zsufolásig megtelt házsongárdi méhesünek női- és urakból álló látogatókkal és igazi érdeklődőkkel. Már délután 2 órakor ott volt főtitkárunk, hogy fogadja a kedves vendégeket, jött utána Ferencz András kedves társunk s ezek után mindjárt nők és férfiak társaságában Nagy János kerületi szaktanárunk a tanfelügyelői tollnok ural, az unitárins theologus barátaink és sok más veterán és novicius ügyfelünk, több ujdonatuj műkedvelővel s néhány előkelő katonatiszttel, a kik egész elragadtatással hallgatták a Nagy János valódi mestergyakorlati előadását. Végül még abban a kellemes figyelemben is részesítették látogatóink, hogy friss mézzel vendégtettek meg, a mi annyira megtette hatását, hogy mindenki, még a szép fiatal női társak is tagokká csaptak föl, ígéretet tevén, hogy mához egy hétre még több társakat toborzanak. Az igen kedélyes délután csak a késő órákban fejeztett be, térvén kiki a maga tüzhelyéhez, nagy vágyódással igérvén egymásnak szép viszontlátást a legközelebbi találkozásra.

A méhes maga is hasonlíthatlan mintaszerű úgy külsőleg, mint az összes méhcsaládok tekintetében. Egyetlen gyenge család sincs s mindannyija már a méztérbe bocsátva, máris tele mézzel, úgy, hogy az idénre a házsongárd is teljesen beváló méhészkedő területnek bizonyul. De ám meg is kapta buzgó és szorgalmas kezelőjét a derék Baga József ácspllér és kedves kis felesége személyében, a kik édes atyjoktól a derék Ferencz András társunktól sajátították el a méhészkedést.

Végül a Nesselfeld elnöklete alatt választmányi ülésre alakultak az illető tagok s néhány kebli ügy elintézése után köszönetet mondott Nagy János tanár úrnak megtisztelő megjelenéséért s előadásaért s úgy az érdeklődő kedves társaknak is.

A méhtenyésztés terjedésének akadályai.

I.

A néptanító van elsősorban hivatva annak a szép és lélek-nemesítő feladatnak a megoldására, hogy az okszerű méhészkedés az egyes községekben meghonosodjék. A tanító nem titkolózik, nem féltékenyekedik ismereteivel. A népnevelés felesküdtött napszámosa ő; ezért a legőszintébb bizalom szokott iránta nyilvánúlni. Ha odaadó hűséggel munkálkodik, az áldást hozó eredmény csakhamar látszani is fog. Ámde a ki e kedves és hazafias cselekedetre szánja magát, annak — és erre készen legyen — sok akadálylyal kell megküzdenie.

Egy nagy akadályról akarok ez alkalommal szólni, remélvén, hogy ezzel czéltalan lépést az ügy érdekében nem teszek.

E hatalmas gát a *méhszerzéssel* kapcsolatos.

Igen sok esetben e kérdésen szenved hajótörést némely vidék méhészeinek szaporodása. A méhtörzs drága; a *pénz a legkevesebb*. A jóakarát megvan, a méhészkedés vágya fölélbredt; sokan el is tökélik, hogy méheket szereznek, de a családhoz befolyó kevés jövedelem után annyi üres kéz nyúl, hogy a szegény családfő a legtöbbször azt sem tudja, hol tegyen igazat, melyik üreget töltsse be a sok közül azzal a néhány fillérrrel? És a szegény ember a legjobb akarat ellenére is egyik évről a másikra kénytelen halogatni a méhszerzést, s így lassanként elalszik a méhészkedés után való vágy és kimarad az annyira sovárgott mellékjövedelem is.

Magyar szójárás szerint a baj nem szokott egyedül járni. És valóban: a pénztelenség mellé erős társúl csatlakozik némely vidéken az ősoktól örökölt és szent hagyományként féltékenyen őrzött ama babonás meggyőződés, mely szerint ha a méhesgazda élőméheket ad el, az elvitt méhekkal eltávozik tőle a szerencse is és megmaradt méhtörzsei tönkre mennek. Ha azonban ott helyben lefüstöli a vevő a törzseket, akkor szívesen köt vásárt a méhesgazda. De tenyésztés végett nem engedné vinni háromszor annyi árért sem. E bajon részben úgy segíthet a venni szándékozó, ha a méhtörzsekért júhot, süldőt, vagy más háziállatot adhat cserébe. Ámde így is — könnyen látható okokból — kevés élőméh kerülhet eladásra.

Kétségtelen, hogy e babonás hit egyes vidékeken még ma is tartja magát, s a méhészet fejlődésének némileg útját szegi. De mégsem oly nagy akadály ez, a mi ellen nagyobb erélyt volna szükséges kifejteni. A kaptáros rendszer terjedésével önként, magára hagyva is elenyészik e baj.

Ám az előbb említett akadály: a *pénztelenség* nagyon is számottevő és pedig nemcsak szórványosan, némely helyen, hanem valószínűleg az egész országban találkozhatni vele.

A jóakarát mind a két nehézségen egyszerre és egycsapással kifoghat. A tanító legyen a mozgató erő. Ő járjon utánna, hogy a községi előljáróság, vagy a községben levő úraság, nagybirtokos, tőkepénzes, takarékpénztár stb. tegye meg azt a valóban nagy horderejű hazafias áldozatot, hogy egy pár méhcsaládot szerezzen be a község, illetőleg iskola részére. A méhest bízzák a tanító kezére, hogy szaporítsa föl pl. 20—25-ig. Lehet kasban is. S mikor a szám kitelt, fölösleg mézre ne számítsanak, hanem engedjék mindig rajozni a családokat. A rajokat osszák ki, vagy adják el egészen olcsón, pl. egy-egy koronáért a község lakóinak. Így évenként 30—40 raj volna kiadható. A községnek, vagy úraságoknak stb. a befektetése visszatérül a rajok árából, s a község kebelében csakhamar vidám, kedves méhzsongás tölti be a levegőt, a község derék előljáróságának, a lelkes, búzgó tanítónak, a közjóért tenni kész úraságnak, pénzügyvezetőnek stb. hazafias működését, ennek szép sikerét, a körség anyagi gyarapolását és erkölcsi emelkedését hirdetvén.

A tanító fáradozásáért évente pár rajt — természetesen — megtarthatna magának.

Csak 20—25 anyatörzsnél azért volna tanácsos megállapodni, mert ennél többnek a kezelését a tanítótól sem lehetne kívánni, minthogy a saját telepét ő is hülön gyarapítja, s magyarázatokkal, oktatásokkal, útbaigazításokkal is ő szolgál.

Ha elég méhcsalád van már a községben, vagyis több már nem adható el, a községi, illetőleg iskolai méhes — mely kitűzött céljának amúgy is megfelelt, s a befektetett összeget is kamatostól visszaadta — jutalmul a tanító tulajdona maradhatna, ki ezért továbbra is méhészeti oktatásban részesitené az időnként hozzáfordulókat.

A községi (iskolai) méhesből kiosztott rajokat — természetesen — csak kaptárokba volna szabad lakolni, melyeknek készítési módját barmelyik falusi gazda könnyen elsajátíthatja.

A községi előjáróság (úraság, pénztintézet, stb.) támogatásával később 1—2 mézpörgető is beszerezhető volna. A pörgető használatáért mindenik méhesgazda szívesen fizetne bizonyos mennyiségű, de csekély mézvámot. Az így begyűlő méz árából idővel a pörgető beszerzési ára is kamatostól visszatérülne. A pörgető — ha már kifizette magát — az iskola tulajdona maradna és a további mézvám szegény tanulók iskolai segítségére válnék áldásossá.

Fogjon munkához ez irányban a tanító, az ő tetteiben mindenkor élénken megnyilatkozó hazaszeretettől lelkesítve. Támogassa e nemes czélt a községi előjáróság, vagy más tehető polgára a községnek! Ilyen úton haladva és munkálva, szebb jövő virrad a magyar nemzet fiaira.

Gyergyó-Ditró.

Józsa Sándor.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

+ **A komáromi méhészegyesület** most ünnepelte működésének tizedik évfordulóját. A sok szép eredménnyel működő lelkes, tevékeny egyesület ünnepéhez örömmel, kollegiális vonalommal, elismeréssel és azzal az őszinte kívánsággal gratulálunk: gyarapítsa továbbra is hasonló lelkesedéssel áldásos működésének szép sikereit!

= **Vasúti kedvezmény.** Darányi Ignác dr., földmivelésügyi miniser úr a budapesti mezőgazdasági kiállítást megtekinteni szándékozó kisczédák részére — ha a gazdasági egyesületek által kiállított igazolvánnyal egyszerre legalább tizen utaznak — félárú jegyet biztosított a vasutaknál. Újabb jele a »kisczédák« felől való jószágos gondoskodásnak, melyért itt is hangozzék el a köszönet!

^ **Méhszöktető.** Ennek az újabb találmánynak az alkalmazásáról és használhatóságáról — mely abban áll, hogy a szöktetőt este egy földdeszkácska helyére illesztvén, a mézürből reggelre minden méh a költőtérbe húzódik, a mézes keretek elszedése tehát annál könnyebb — sokat irnak pro és kontra. Az eszköz hasz-

nálhatóságát most próbáljuk ki; a kísérletezés nagyon egyszerű, miért is t. tagtársainknak szintén ajánljuk. Az eszköz Kühne Ferencznel (I. Attila-utca 99) 60—130 fillérért kapható.

□ **Államkölcson.** A hozzánk fordulókat e helyen értesítjük, hogy méhészeti államkölcönt törlesztésre többé — vagy legalább egyelőre — nem adnak.

= **Albert Odön úr,** csik-szeredai tagtársunk, kinek műlép-készítményeit kiváló jó minőségüknél és mégis páratlan olcóságuknál fogva mindenki dicsérte, most közl velünk, hogy a műlép-gyártással — mert éppen a jelzett körülményből kifolyólag ráfizezett — föl kellett hagynia. Őszinte sajnálattal közöljük ezt t. tagtársainkkal.

+ **„A méh és világa“,** Sötér Kálmán jeles műve mélyen leszállított áron (a vaskos két kötet fűzve 4 kor., diszkötésben 4 kor. 60 fill.) egyesületünknel még mindig kapható.

+ **A fiasítás rothadás ellen** egész sereg orvosságot ajánlottak már, és pedig mindenik föltétlenül bizto hatású volt — egy bizonytalan körülmények között lefolyt kóresetben. Mert hiszen a legtöbbben csak alkalmaztak egy szert s látták, hogy a fiasítás-rothadás elmúlik. Hogy aztán csakugyan az orvosságtól mult-e el és milyen körülmények folytak e mellett be, arról természetesen nem tartották szükségesnek magoknak számot adni. Nagyon hasznos munkát végez épen ezért *F. C. Harrison*, rendre véve az összes ajánlott szereket s tenyésztési kísérletekkel igyekszik kimutatni ható erejüket. A rendkívül fontos és érdekes tanulmányból itt a *Naphtol Béta*-ról (Naphtol β) említjük föl, hogy úgy gyakorlatilag, mint kísérletileg egyike a leghatásosabb ellenszereknek. $\frac{1}{3}$ -ad gr-ot előbb néhány csöpp alkoholban kell oldani, ezt egy liter etetésre szánt szirupba kell keverni s úgy föletetni. Mert most már Lorte vizsgálataiból bizonyosnak látszik, hogy a méhek az álczáknak kiokádott táplálékkal terjesztik a *Bacillus alveit*, a mely a bélcsövükben éri el egyik fejlődési szakát. (*Revue Internat.* 1901. No. 4.)

Tartalom: A kezdő méhész teendői júniusban. *Teleki* — Az üveghangok kiépítése. *Abend Andás*. — A mi dolgaink. — A méhtenyésztés terjedésének akadályai. *Főzsa Sándor*. — Vegyesek.

Apró hirdetések.

E rovatban az erdélyrészi méhészegylet tagjai 2 sorig ingyen hirdethetnek; ezen felül minden félhasábos petit sor 8 fil. A kik nem tagjai a méhész egyletnek, soronként 16 fillt fizetnek.

VASÁROL.

Csurgatott és pergetett mézet

Lerner Vilmos, Gyöngyös. Minta küldendő.

ELAD.

Saját termelésű tiszta viaszból készült mülépet küldök pl. 5 kg.-t 2 forintért bérmentve.

Szatmár. Szabó Balázs.

Mülépekről mintát 20 fill. postabélyeg ellenében bérmentve küldök 1 klgr. 4 kor. 20 fill. Megrendelések: Pá p a y D e z s ő Deménd Hontm.

30 méhesaládot

Bodor-féle kaptárban, á 7 frt, elad:
Á c s L a j o s Felvinczen.

4—5 kgr. szép munkás lépet G ö b ö l ö s K á r o l y Szász-Lekencze.

Méz-pergetőt, méztartó bádog edényt

jutányos árban Zeiler Géza bádogos, Kolozsvárt (Mátyás király-utca 4.) Ugyanő elvállal **mindennemű bádogos munkát. Javításokat** jutányos áron, pontosan teljesít. — Árjegyzéket kívánatra hűld bérmentve.

Tíz darab erős foszni deszkából készült Dzieiezon-féle orsz. méretű kaptár, melyből 4 keveset használt, 6 pedig teljesen új, befestve és beüvegezve, haláleset miatt eladó. Ára 35 frt. — Bővebbet Szabó Balásznál Szatmáron.

A komárommegyei gazd. egyt. méhészet szakosztályának 96 nagy 8 rétű lapra terjedő „Méhészeti értesítője“ szines borítékban megrendelhető: L a k a t o s Károly szakoszt. titkárnál. 55 krajczár (1 kor. 40 fillér) előzetes beküldésre bérmentve küldetik meg

Egy modern berendezésű, jól jövedelmező méhes eladó. — Értekezhetni

Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca.

S z i l á g y i E l o n o r a liquergyárában.

Pártoljuk hazánk iparát.

BIEDERMANN FERENCZ mülép-gyára, Kolozsvárt, Rákóczy-út.

Felelősség mellett szállit valódi viaszból, ámérikai benger-góben készült **mülépet**.

Kilója 4 kor. 40 fillér. 5 kilós postacsomag franco

Az első magyar kereskedelmi méhtelep

tulajdonosa:

Kühne Ferencz

Budapesten, (4—10)

I. ker., Attila-utca 99. szám

Kitüntetve minden kiállításon számos díszoklevéllel, arany- és ezüstérmekkel, pénzjutalmakkal, oklevelekkel és elismerő iratokkal.

Szállítója számos méhészeti egyesületnek a m. kir. méhészeti felügyelőségnek, a méhtenyésztési szakközlegyeknek s a méhtenyésztés terjesztése és tanításával foglalkozó szakintézeteknek stb.

Az ezredüli kereskedelmi méhtelep, mely az eszredves kiállításon a legmagasabb kitüntetéssel, a „Nagy kiállítási érmmel” kitüntetve lett.

Műhelyeimben nagyban, kifogástalanul, pontosan s méltányos árban készíttetnek és raktáron tartatnak :

Mindenféle méhkaptár, a kaptárkészítés eszközei, keretkészítógépek, keretlécetek, távkapsok.

Hannemann-féle rács, horganylemezről, teljesen tiszta, sima és pontos nyílásokkal.

A mézpergetés, viaszolvasztás eszközei, méztartályok, mézszállító bödönök és mézüvegek, mint kitűnő jó mézpergetők, viasz- és mézolvasztó eszközök, mézüvegek, mézvendélyek jó erős pléből, továbbá öt kilós szállításra nagyon alkalmas bödönök.

A méhek kezeléséhez szükséges összes segédeszközök a legjobb anyagból. Keretfogók, keretvillák, a kaptártisztogatás eszközei, sejt-kúpoló kések és készülékek, anyazárkák, herefogók, herekirekesztők.

Minden kaptár, segédeszköz stb. személyes felügyeletem mellett készül és csak a legsikerültebbek kerülnek a megrendelőhöz. — Valamennyi tárgy a legjobb és a czélnak leginkább megfelelő tartós jó anyagból készül. — A rendestől elütő kaptárak és eszközök csekély árkülönbséggel készíttetnek.

Képes főárjegyzék az 1901. évre kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Valódi Rietsche-féle műlépprések minden nagyságban, öntéses formákban.

Műlépek, amerikai hengergépen készülve, a legtisztább méhviaszból. A viasz tisztaságáért szavatolok.

A rajbefogás és elhelyezéséhez szükséges összes eszközök. Rajfogók és rajfecskendők.

Az etető eszközök különféle legcélyszerűbb nemei, továbbá itatóedények és itató-vályúk.

Füstölő és védekező eszközök Füstölők, smokerek, pipák, füstölő és elkábító anyagok, méhészsapkák, szem- és orrvédők és keztyűk

A méhészeti irodalom termékeiből a legjobb és a legkedveltebb szakmunkák.

PROKOP JÓZSEF

(A régebbi Prokop és Sch Itz Kereskedem méhtelep. Műlékek csak a legkitűnőbb Ausztriai és Magyarország nemű gyár. villanyos erőre Viaszot s régi lépéptményt szek vagy becserelek. Mamegjelent árjegyzékemet ki-

küldöm. Sürgöny cím: Prokop Friedland, Csehország. (5—12.

Friedland, Csehország.

czég egyedüli tulajdonosa.) lépgyár. Méhesgazdasági kelminőségben gyártatnak területén a legnagyobb ilyés világitásra berendezve bármily mennyiségben vegyar, német és csehnyelven vánatra ingyen és bérmentve

Deák Ferencc-utca 17. szám.

Állandó nagy raktár vegyi termékekben

Füszer- és csemegeüzlet

Bel- és külföldi ásványvizek

Magyar, francia és spanyol

borok és pezsgők

raktára.

MEDGYESY KÁROLY

Tele on: Kolozsvár 435.

Különlegességek

Czitrom, narancs,

5-12

füge, malaga és

mindennemű csemegékben.

Artegyék kívánatra ingyen és bérmentve

Vidéki megrendelések pontos eszköziése.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Zwörner Sándor

állatkitömő-

praeparatoriu ma

5-12

Kolozsvár.

Elvállal mindenféle emlősök és madarak élethű kitömését,

Vadászati Tropheák csinos kivitelben és agancsok felszerelését.

A kitömött állatoknak nincsen semmiféle veszélyes kigőzölgésük, tehát szobában is tarthatók.

Ujdonság: Madarak kitömése relif-kép alakjában.

